

Таким чином, проведений санаційний аудит підприємства дає змогу оцінити, наскільки підприємство готове до погашення своїх боргів і відповісти на запитання, наскільки воно є незалежним з фінансового боку, збільшується або зменшується рівень цієї незалежності, чи відповідає стан активів і пасивів підприємства цілям його господарської діяльності.

Глушач А.В.

ХНУ ім. В.Н. Каразіна

ОСОБЛИВОСТІ ТА ВИДИ ПРОЯВЛЕННЯ ТРАНСАКЦІЙ НА РИНКУ ПРАЦІ

Особливість проявлення трансакцій в сфері трудових відносин пов'язано з особливостями функціонування самого ринку праці (РП). Ці особливості обумовлені тим, що праця, як товар, є найбільш складним економічним ресурсом в порівнянні з іншими економічними ресурсами (засобами і предметами праці), що впливає на характер його відтворення. Особливостями товару «робоча сила» є його специфічність (унікальність); невід'ємність права власності на товар – робочу силу від його власника; тривалість взаємодії продавця (робітника) і покупця (роботодавця) при покупці товару «робоча сила»; велика кількість інститутів РП, що вимагає більш детальної регламентації діяльності сторін; необхідність високої індивідуалізації операцій при покупці товару «робоча сила» у зв'язку з асиметрією існуючої інформації на РП щодо потенційних працівників

Важливою особливістю РП є й те, що процес обміну товару «робоча сила», на відміну від обміну речового товару, відбувається в різних сферах : у сфері обігу товару робоча сила, у сфері виробництва і у сфері обігу життєвих благ на ринку товарів і послуг. Тобто РП взаємодіє з різними ринками, серед яких, – ринок товарів і послуг, зв'язок з яким встановлюється за допомогою залежності реальної оплати праці від ціни на реалізовану продукцію, яка створюється цією працею. Ця обставина ставить попит на робочу силу в залежність від попиту на кінцеві товари і послуги.

Оскільки формування попиту і пропозиції припускає здійснення суб'єктами РП певних дій (трансакцій), які за функціональним призначенням істотно відрізняються від інших трансакцій на РП, то доречно розділити їх за цією ознакою, розподіливши на два види: трансакції функціонування і трансакції відтворення.

До трансакцій функціонування РП слід віднести трансакції, які відбуваються безпосередньо під час взаємодії суб'єктів РП з приводу здійснення процедур найму або звільнення; отримання інформації про вакансії і працівників; з відбору кандидатів; з контролю за виконанням трудового контракту і таке інше.

До трансакцій відтворення РП слід віднести дії суб'єктів ринку, які направлені на формування попиту і пропозиції на робочу силу (трансакції створення робочих місць і їх модернізації відповідно до вимог ринкової

економіки, трансакції формування кваліфікаційних характеристик робочої сили: навчання, підвищення кваліфікації, отримання необхідних сертифікатів, дозволів, подолання міждержавних або територіальних бар'єрів тощо). До трансакцій відтворення слід також віднести дії державних і суспільних органів з приводу формування інституційних норм, які б регламентували поведінку суб'єктів РП в процесі їх контрактної взаємодії.

Розуміння суті виокремлених видів трансакцій відтворення РП дозволяє провести їх подальшу типологізацію, виділивши із загальної групи:

- репродуктивні, які відтворюють існуючі форми зайнятості (отримання кваліфікаційних компетенцій, створення робочих місць, підтримка діючих законодавчих норм щодо зайнятості через систему правозастосування, ухвалення і впровадження поправок до них і тому подібне);

- креативні, які виявляються в розвитку нових форм зайнятості (ухвалення законодавчих і нормативних актів, які регламентують нові форми зайнятості, забезпечення їх впровадження шляхом створення відповідних інститутів, внесення змін до освітніх програм з метою забезпечення потрібних кваліфікаційних характеристик, впровадження інноваційних проектів, технологічний розвиток і т.д.).

Таким чином, аналіз проявлення трансакцій суб'єктів трудових відносин дозволив вдосконалити класифікацію трансакцій РП, шляхом розподілу їх за функціональною ознакою на трансакції функціонування і трансакції відтворення з подальшою деталізацією останніх на репродуктивні та креативні.

Глуценко А.Л.
ДонНУЕП

ОТЧЕТНОСТЬ КАК ИНСТРУМЕНТ ПРОЗРАЧНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КОМПАНИИ

Современный этап мирового экономического развития характеризуется финансово-экономическими кризисами и стагнациями, и как следствие, обнажаются внутренние и внешние процессы, связанные с управлением организацией, выдвигающие новые требования к ее информационному обеспечению.

Во второй половине XX века в развитых странах происходит переход к эпохе постиндустриального развития. Индустриальное развитие изменило взгляды на хозяйствующий субъект, что нашло свое отражение в изменении взглядов на управление. Если в первой половине XX века организация для целей управления рассматривалась как закрытая система, то со второй половины XX века организация выступает как открытая система и эффективность ее функционирования определяется результатами управленческой координации во внешней и внутренней среде. На содержание взглядов на систему управления хозяйствующим субъектом в первую очередь оказало влияние изменение места предприятия в обществе, информационное раскрытие его деятельности, то есть переход организации от закрытой системы для общества к открытой обществу